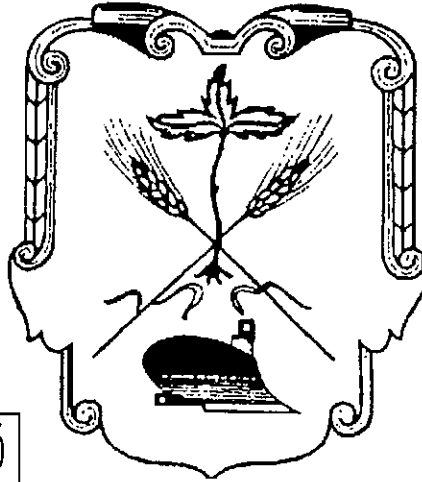

GALGA

11. szám 2000. NOVEMBER

HÉVÍZ

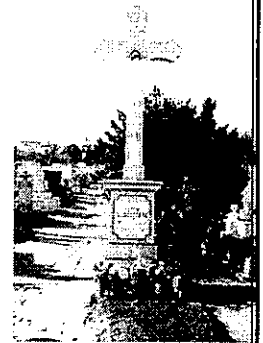
Havonta megjelenő olvasnivaló

Az idei október igazán kegyes volt hozzánk. Gyönyörű, kellemes meleg "vénasszonyok nyarával" ajándékozott meg bennünket. Olyan színpompásra festette a fákat, bokrokat, ami mellett a legérzékletlenebb ember sem tudott közönyösen elmenni. Most azonban már sűrűn hullanak a levelek, tarka szőnyeget terítve a fák alá, s a szél is hidegen fúj.

Így érkezett meg az idén is két szép, szomorú ünnepével a november. Ilyenkor elhunyt családtagjainkra, kedves ismerőseinkre gondolunk, akiknek száma éveink múltával egyre gyarapodik... Rendbe tesszük, virágokkal, koszorúkkal díszítjük eltávozott szeretteink sírját, majd az este beálltával gyertyával, mécsessel világítjuk meg. A nagy rohanásban rövid időre megállunk, ilyenkor egymással is könnyebben megbékülünk. Imádkozunk, elmélkedünk – ki-ki hite és meggyőződése szerint. Így emlékezünk rájuk, azokra akik már nincsenek közöttünk, s titokban, csak úgy magunkban mi is készülünk a majdani nagy útra...

Dsida Jenő: Temetőben

Köröttem csend - és temető
Csak néha suttog valami,
csak néha lehet hallani:
ez ő, ez ő, ez ő! -
Azután minden újra csendes
és álmodik a temető.

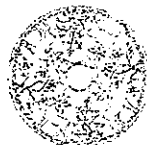
Én hajtott fővel ballagok
s a néma árnyak szembe jönnek,
s a sírkeresztek rám köszönnek,
és mind az igazi Nagyok -
Én, a halottak ismerőse,
révedő szemmel hallgatok.

Utánam huhog a Jövő,
A Múlt, Jelen, a sok kereszt,
S az árnyak kara zúgni kezd:
ez ő, ez ő, ez ő! -
Azután minden újra csendes,
és álmodik a temető.

Köszönettel tartozunk

Szél Mihálynak, Káré Imrének és Molnár Tamásnak,
akik halottak napjára felújították a galgahévízi temető keresztjét.

Köszönjük továbbá **Vaigel Zsoltnénak** a festéket,
amivel hozzájárult a felújításhoz.

§ ÖNKORMÁNYZATI KALEIDOSZKÓP §

Hulladékgazdálkodás bevezetése Galgahévíz, Tura, Vácszentlászló és Zsámbok térségében

A galgahévízi polgármester, Dr. Basa Antal rendkívüli közmeghallgatást hívott össze 2000. október 29-re azzal a céllal, hogy a 2001. január 1-vel bevezetendő hulladékgazdálkodás mikéntjével és problémáival kapcsolatban a lakosság tájékoztatást kapjon. Mindemellett fontos cél volt az is, hogy a felmerülő problémákat közösen beszéljük meg, egyéni ötleteinkkel, hozzászólásainkkal minél problémamentesebbé tegyük az átállást, továbbá ennek fontossága minél jobban tudatosodjon Galgahévíz lakosságában.

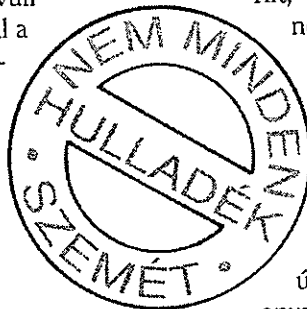

A nem túl szerencsés időpont ellenére, mintegy 100 fő vett részt, aki ottlétét jelenléti ív aláírásával is igazolta és egyben átvette a „Háztartási hulladék útmutató” füzetecskét és bejelentette igényét egy db szemetes kuka ingyenes használatára. Úgy érzem, hogy nem volt hiábavaló a négy község vezetőinek és képviselő tagjainak egybehangzó döntése a közös hulladékkezelő telep létesítéséről s modern, szelektív hulladékgyűjtéssel és kezeléssel való működtetéséről. Ma már a lakosság is felismerte annak szükségességét, hogy a hulladékot nem lehet eldobni, úgy ahogy keletkezik és ott ahol keletkezik. Ezek az anyagok szennyeznek a környezetünket és látványuk sem szívdérítő.

Szívleljük meg Antoine de Saint-Exupery szép és jövőnket tekintve életbevágóan fontos és aktuális gondolatát: „A földet nem szüleinktől örököltük, hanem gyermekeinktől vesszük kölcsön”.

Érdemes elgondolkozni azon, hogy amikor az egyik oldalon mindent megszerzünk, megadunk gyermekeinknek, unokáinknak, ugyanakkor a másik oldalon felelőtlen, nemtörődöm hulladékkezelésünkkel megvonjuk tőlük a tiszta levegőt, a tiszta vizet, a tiszta földhöz, összességében a tiszta fertőzetlen környezethez való lehetőségüket. Nagyon fontos folyamatosan napirenden tartani ezt a témát, sokat beszélgetni, írni erről minden fórumot megragadva, hiszen nem mindegy, hogy milyen környezetben élnek majd le a következő generációk az életüket. Egyelőre a szép elvek és a mindennapos gyakorlat között óriási az ellentmondás! Mi, vagyis a négy falu, most elkezdjük a hulladékgyűjtés korszerű módszerét alkalmazni, hogy utódainknak ne legyen oka szégyenkezni miattunk. Tudjuk, hogy a feladat nem könnyű és idő kell a megvalósuláshoz (tudjuk, hogy Rómát sem egy nap alatt építették).

A tárgyi feltételek adottak. A sok energiát adó, aprólékos előkészítő munka után elkészült a hulladékkezelő telep a szükséges létesítményekkel, eszközökkel. Létrejött a működtető szelektív hulladékhasznosító Környezetvédelmi

Kft, melynek vezetője Benke Sándor. A négy község által létrehozott Kft fogja a hulladékot 2001. január 1-től gyűjteni, kezelni és az egész rendszert működtetni. Tehát a módszer elkészült, most már főleg rajtunk a hulladéktermelőkön múlik az eredményesség és a gazdaságosság. Az sem mellékes, hogy az újrahasznosítható és értékesített anyagok bevétele a hulladékkezelés költségét csökkentik, így az kevesebbe fog kerülni.

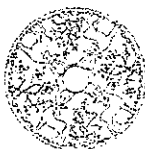
Ezen gondolatok megbeszélése után Benke Sándor ismertette a megelőző munkálatokat és magát a hulladékkezelő telepet, melyet az alábbiakban ismertetek röviden.

Tudjuk, hogy a négy érintett község Tura, Vácszentlászló, Zsámbok és Galgahévíz. A telep Turát és Vácszentlászlót összekötő út mellett, a turai marhatelep mögött helyezkedik el. A tervezők figyelembe vették a szélirányt, a talajadottságokat és fontos szempont volt az is, hogy lakott területektől távol essen a szemételep. Rendelkezik hulladékudvarral, komposztáló térrel, szeméttalalkó és ártalmatlanító teleppel. A telepet az európai környezetvédelmi normáknak megfelelően alakították ki, a legmodernebb eszközökkel látták el és szerelték fel, valamint rendelkezik az összes szükséges engedéllyel.

Ezek után rátértünk a Háztartási Hulladék Útmutató tartalmára és részletes megtárgyalására. Ez a kis füzet eligazítást nyújt ahhoz, hogy hogyan is kezeljük, szelektáljuk az általunk termelt hulladékot, hogy a fentiekben tárgyalt dolgok megvalósulhassanak. Ez a tájékoztató igen nagy alaposítással van összeállítva és a témával kapcsolatos esetleg felmerülő kérdésre felvilágosítást ad. Célszerű a kis füzetet könnyen kézre eső helyen tartani, hogy gyorsan fel tudjuk útni bizonytalanság esetén. Fontos annak tudatosulása, hogy a hulladékot ott a legkönnyebb különválasztani, ahol az keletkezik. A füzet tartalmát az összejevetelen részletesen átbeszéltük.

A füzet tartalmát röviden ismertetem. Első feladat, hogy átértelmezzük a hulladék fogalmát, mert „nem minden hulladék szemét”. Az egy főre vetítve, éves szinten 277,5 kg hulladék három lényeges csoportra különíthető el. Legtöbb a komposztálható hulladék, 47 %. A száraz, azaz értékesíthető hulladék 14%-ot tesz ki, és csak 39 % a nedves és intim hulladék, ami valójában szemétnek minősül.

– Komposztálható hulladéknak minősülnek azok a növényi eredetű anyagok, melyek más anyagokkal nem szennyeződtek. Ez már jelenleg is elhelyezhető a turai tele-

pen. Ott kezelik és hat hónapos folyamat után komposztta alakul át, mely visszakerül a természetbe.

- **Száraz és hasznosítható anyagok**, (papír, fém, üveg,) melyek nem szennyezettek, a telepen kiválogatják, majd értékesítik őket.

- **Intim és nedves hulladékok** (a más anyagoktól szennyezett) amelyek valójában a szemétkerakóra és ártalmatlanító telepre kerülnek.

Láthatjuk tehát, hogy ha ez a három csoport külön válik, akkor az eddigi felfogásunk szerinti szemét valódi szeméttartalma csupán 39%.

Szükséges még beszélni a **veszélyes hulladékokról**, melyek aránya igen alacsony, (akkumulátorok, elemek, festékek stb.)

A fenti anyagok válogatására és gyűjtésére, külön piktoqramokkal (jelekkel) ellátott zsákok és zárt fedelű kuka fog szolgálni.

- Kék színrel, száraz felirattal és egymásba forduló két nyíllal ellátott zsákba kell gyűjteni a száraz hasznosítható anyagokat.

- Zöld színrel, komposztálható felirattal és zöld ággal ellátott felirat zsákba a komposztálható hulladékot kell gyűjteni.

- Barna színrel a nedves és intim felirattal és körben szemét felirattal ellátott zsákba tegyék az intim anyagokat, a valóságos szemetet.

A zsákokhoz és a kukához mindenki időben hozzájut és azokat ürítés után vissza is kapja. A nedves és intim hulladék elszállítása: minden héten egyszer, a másik két csoporté váltva hetenként, azaz kéthetente történik.

Minden évben tartunk ezután lomtalanítást, ahol olyan anyagok kerülnek elszállításra, melyek a négy felsorolt anyagfajta nem férnek bele, szállításuk bonyolult, szétzedésük szükséges további hasznosítás és ártalmatlanítás miatt pl. bútorok, tűzhelyek stb. ezek gyűjtéséről a lakosságot időben értesítjük.

Az **építési és bontási anyagokat** minden község egy elkülönített területen maga kezeli. Ez a lerakó hetente egy alkalommal vehető igénybe. Ennek időpontjáról a lakosságot értesítjük.

A meghallgatáson a témához többen hozzászóltak, mindenki egyetértett abban, hogy a jelenlegi szemétkerakó állapotoknak meg kell szűnnie. Véget kell vetni az állandó szemétegetésnek, a bűznek, és a látványnak, mely nem válik településünk dicsőségére. Többen felvetették, hogy az elején bizonyára adódnak nehézségek is, de ezt a korszerű szemétfeldolgozási módszert akkor is alkalmazni kell, a GYAKORLAT majd bizonyára átsegít a nehézségeken.

A község vezetői, képviselői és jómagam is úgy remélem, hogy a térség minden polgára részt vesz a tájékoztatókon, magáévá teszi az ismereteket, követi a jótanácsokat és eszerint fogja az általa létrehozott hulladékot kezelni.

Pintér Mihály
főelőadó

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A rászoruló betegek nevében hálás szeretettel köszönjük az alábbiakban felsorolt nemes lelkű embereknek áldozatos segítségét, akik részt vettek az őszi véradáson s vérükkel emberi életeket mentenek meg. Várjuk őket jövőre is.

Dr. Basa Antal
orvos-polgármester

Gólya Zoltánné
Németh Sándor
Péli László
Gyeván András
Matos Miklós
Dr. Basa Antal
Palya Sándorné
Hajdú László
Hajdú Mihály
Vanóné Varga Judit
Fercsik István
Mészáros András
Pécsiné Kiss Margit
Such Tiborné
Hubert Balázs
Hubert József
Mészáros Lászlóné
Medek Magdolna
Boldog Péter
Szabó Lászlóné
Szlucska János
Péli András
Horváth Gyula
Oláh Gábor
Csákány Lászlóné
Mészáros Józsefné
Balla Mihályné
Drávai Gáborné
Györki Mariann
Gregus László
Nagy István
Pintér Mihályné
Tóth Sándor

Kovács Miklós
Pintér Richárd
Mészáros Tamás
Szabóné G Veronika
Gódor Józsefné
Megyes József
Péli Lászlóné
Mészáros Zsolt
Rácz Józsefné
Kiss Sándor
Bankó Istvánné
Oravecz Jánosné
Péli László
Oláh Gabriella
Hajdú István
Vanóné

Gregus Zsuzsanna
Horváth Tiborné
Mészáros Antalné
Urbanik Jerzs
Basa Mária
Mészáros Andrásné
Száz Szilárd
Nagy Krisztián
Farkas György
Dr. Bolbásné
Csányi Anna
Kiss Istvánné
Dányi Csaba
Katona Sándorné
Agócs Ferenc
Gyeván András
Stefán Péter

Az óvodában történtek

PÉNTEK VOLT ÉS 13!

*"Megérett a szőlő nedűt adó leve,
elkezdődött a szüret vígságos ideje!"*

Zeneszótól volt hangos ezen az októberi délelőttön az óvoda. Mint minden évben, most is megrendeztük az őszi ünnepkör egyik nagy eseményét, a **Szüreti Mulatságunkat**. Ez már hagyománynak számít óvodánkban, mivel sok-sok éves múltra tekint vissza. Fontos része programunknak, mely a néphagyományok megőrzését tekinti egyik feladatának. Szükségesnek tartjuk, hogy gyerekeink már most, ebben a korban megismerjék, megszeressék népi örökségünk kincseit, igényükké, személyiségük részévé váljon.

Ez az ünneplés jó alkalom volt arra is, hogy az egész óvoda együtt vegye ki részét a közös örömből és a kisebb csoportok érezzék, hogy egy nagyobb közösséghez a **Mi óvodánkhoz** tartozunk.

Nagy volt a készülődés ezen a napon. Mi, kiscsoportosok is örömmel bújtunk a régi múltat idéző ruhákba, népviseletbe öltöztünk. Izgatottan vártuk a nagycsoportosokat, akik ünnepélyesen meghívtak minket a **Szüreti Bálba**.

Ez évben az időjárás is nagyon kedvezett, szinte nyári meleg fogadott minket az udvaron. Tündi óvó néni találékonysága révén az idén odakint, sátorban rendeztük meg az ünnepet. A vendégsereg, vagyis a kisebbek, a feldíszített sátor alól élvezhették végig a nagycsoportosok, Tündi és Éva óvó nénik szép, színvonalas műsorát. Előadásukban felelevenedtek a régi szüreti szokások, s a népi gyermekjátékok kincseiből kaptunk egy szép csokorra valót.

A műsor után a sátorban sok finom csemegével láttuk vendégül a gyerekeket, majd kezdődött a mulatság! Az egész óvoda öt rópta a táncot az udvaron, a minisektől kezdve a felnőttekig.

Mire eljött az ebéd ideje, nagyon elfáradtak a kisebbek, de még így is nehezen akarták levetni szép, díszes ruháikat. A nagyok a sátor alatt ebédeltek, majd játszottak tovább. Ezen a napon nekik nem kellett aludniuk délután...

Sok szép élménnyel gazdagodtunk, köszönjük nagycsoportosok!

Uhljárné Kati és Nagyné Erzszi
óvó nénik

Verőfényes október!

❖ *Október elején* elmentünk a *turai vásárba*, kilátogattunk a *szőlőhegyre*, megmásztuk a *Szentandrás dombot*, gyönyörködtünk az őszi táj szépségében. A szőlőhegyen leszüretelt szőlőből mustot készítettünk.

❖ *Október 13-án szüreti bállal* ünnepeltük meg az idei szőlőtermést.

❖ *Október 17-én "Természet-Művészet"* című szalma és csuhéfonó kiállítást csodáltunk meg Művelődési Házunkban.

❖ *Október 18-án Gödöllőn a Ludas Matyi című báb-előadást* néztük meg. Nagy érdeklődéssel és kíváncsian figyeltük, hogyan járt túl Matyi, Döbrögi eszén.

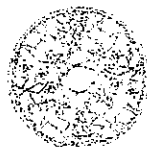
❖ *Sétáink során* megfigyeltük a galgahévízi réti földeket. Megnéztük milyen zöldségféléket takarítanak be ilyenkor a kertekből. A gyűjtött növényeket piacos játékunkhoz is felhasználtuk.

❖ *"Én kis kertem kerteltem"* címmel gyermekmunkákat készítettünk *az október 19-én Zsámbokon* rendezett **komposztbulira**. Környezetünk szépségeit festéssel, rajzzal, hajtogatással, ragasztással jeleltettük meg. A játékos délelőtt indításaként megnéztük a résztvevő négy község (Galgahévíz, Tura, Zsámbok, Vácszentlászló) gyermekeinek munkáiból készült kiállítást. Ezután játékos torna következett az érzékszerveinkkel kapcsolatosan. Őszi zöldségfélékből termés bábokat készítettünk, melyeket a kiállító asztalon helyeztünk el, ahol megcsodálhattuk egymás munkáit. (Lásd 7. old. fénykép) Barkácsolás után az orrunkat tettük próbára, majd növényeket színeztünk felismerés alapján.

A zsámboki óvó nénik előadták a *"Zsuzsika kertje"* című tanulságos történetet, mely nagy sikert aratott a gyermekek körében. A délelőtt zárásaként *"Gondolj rám virágot"* kaptunk ajándékba, amit az óvó néni készítették raffiából. A szervező S. Nagy Andrea pedig könyvekkel lepette meg minket, melyekből még több ötletet nyerhetünk természetes anyagból bábok készítéséhez.

❖ *Október 31-én a Kegyeleti parkban* virágokat, mécseseket, gyertyákat helyeztünk el.

Deme Tünde
óvó néni

A FAFARAGÓ

Szilágyi Dezső fafaragó népművész nem ismeretlen Galgahévízen, hiszen itt született és nevelkedett. Az aszódi Petőfi Sándor Gimnáziumban érettségizett 1965-ben. Édesapja szücs volt, s az egész család - a felesége és a gyerekek is - közreműködött ebben a kis családi vállalkozásban. Apja fiatalon meghalt, így édesanyjára hárult a nehéz feladat: egyedül fenntartani az egész családot, a három gyereket.

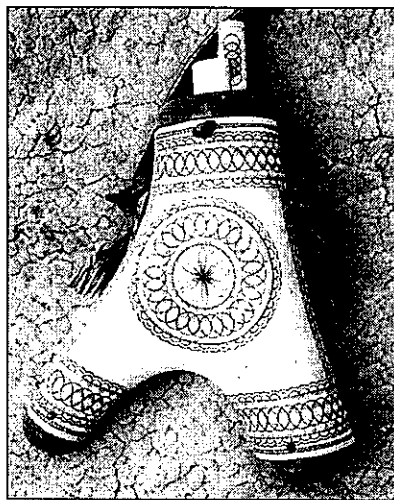
Játszóter részlet

Szilágyi Dezső már kisgyermek korában ügyesen rajzolt, festett, faragott. Általános iskolai rajztanárra, Vincze László figyelt fel tehetségére, s türelemmel, szeretettel tanította. Érettségi után az Iparművészeti Főiskolára jelentkezett, ahová rajta kívül még nagyon sokan szerettek volna bejutni, de ez csak nagyon keveseknek sikerült. Ő sem volt a szerencsések között, de ez egyáltalán nem szegte kedvét. (Ma már az a véleménye, hogy talán jobb is, hogy nem kötődik semmilyen tanult stílushoz, csak a "tisza forrásból" merít.) Az Iparművészeti Főiskola helyett szakmunkásképzőben folytatta tanulmányait és két év múltával szakképzett műszerész lett belőle. Befejeződtek a diákévek, s műszerészként kezdett dolgozni Budapesten.

A festést, rajzolást és a faragást eközben rendületlenül folytatta. Rendszeresen látogatta a Szőnyi István Képzőművész Kör, ahol nem csupán szakmailag fejlődött szépen neves művészek és tanárok segítségével, hanem egy vidám fiatal társaságban izgalmas és mozgalmas életet élt ekkoriban.

Munkásságára igen nagy hatással volt a hetvenes évek közepén indult mozgalom, amelynek célja a népi mesterségek feleleve-

nítése volt. E mozgalom keretében évente rendeztek fafaragó táborokat is, ahol egymástól is sokat tanultak a résztvevők. Sárospatakon, Tatán és Vásárosnaményban működtek ilyen táborok. Hatásukra a fafaragás új életre kapott Magyarországon, s ekkoriban országszerte, más dolgok mellett, gyönyörű játszótérek születésének lehetünk tanúi.

Egy csontból készült gyönyörű munka

A nyolcvanas évek elején az ORION Gyárban helyezkedett el, ahol igazán kedvére való munkát kapott. A vállalat vezetői ugyanis méltányolták különös tehetségét és kisebb-nagyobb dísz tárgyak faragásával bízták meg. A szép tárgyakat azután a fontos üzleti partnereknek ajándékozták. Mindenki jól járt, Szilágyi Dezső hódolhatott szenvedélyének s kedvére (ill. rendelésre) készíthette a szebbnél-szebb dísz-, és használati tárgyakat, a vállalat viszont ily módon viszonylag olcsón jutott hozzá egyedi darabokhoz.

Munka közben a mester

Természetesen folyamatosan képezte magát. Komoly elméleti háttérrel kapott a Kossuth Klubban, ahol két éven keresztül, egyebek között, művészettörténetet, anyagismeretet, és tervezést tanult.

1983-ban zsűriztette munkáit és még az év karácsonya előtt megkapta a "Népi Iparművész" elismerést. 1988-ban függetleníttette magát és szellemi szabadfoglalkozási iparművész lett. Azóta otthon készíti gyönyörű szobrait és különféle faragásait. Elmondása szerint megrendelés szinte folyamatosan van, s a megbízás nélkül készült tárgyai is igen gyorsan elkelnek. Munkái igen változatosak, van köztük templomi képeret, síremlék, szobrok, játszótéri játékok stb. A faragáshoz nem csupán a fát használja, hanem gyönyörű, csontból készült munkái is vannak.

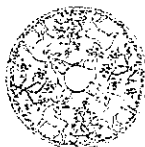

Síremlék

Örömmel fogadta Galgahévíz Önkormányzatának felkérését egy szobor és egy díszkapu elkészítésére a Millenniumi falu-ünnep tiszteletére. A szobor Szent András alakját formázza és gyönyörű környezetben, a Szent András dombon kapott méltó helyet. A Millenniumi kapu pedig a Rákóczi parkot díszíti.

Végezetül jó egészséget és további sikereket kívánunk Szilágyi Dezsőnek, s szeretnénk minél több munkájával találkozni kiállításokon és közösségi színtereken egyaránt.

Mészáros Zsuzsa

VISSZATEKINTŐ

NÉPFŐISKOLAI ÉVNYITÓ PROGRAMUNKAT
október 17-én kedden este tartottuk.

Negyvennél is többen összegyűltünk, jó volt látni sok fiatal és idősebb embert is körünkben.

Mészárosné Varjú Angyalka szalma és csuhé munkái mindenkinek örök élmény marad. Figurái, életképei, a korona és az ékszerek, a szalma-képek és aratókoszorúk egy benső, mély szeretetről tanúskodnak. Mint mondta, szülei szeretete adta neki ezt a belső tartást és a kézműveskedés örömét. Kívánjuk, hogy éljen soká és alkothasson mindenki örömeire Angyalka néni!

Angyalka néni a kiállítás megnyitóján

A megnyitó témája a szeretet volt, melyről elég nehéz beszélgetni. Bemutatkozó körünk után Róbert atya, Edit tanárnő felváltva vezette fel e témát, miközben zenét hallgattunk, énekeltünk, egyéni történetekkel gazdagodtunk lélekben. A gyerekek ez idő alatt kedves képekben örökítették meg, számukra mi a szeretet. Együttlétünk nagyon családiassá vált, ezenközben a virágok is kinyíltak a vizes kehelyben, s az utolsó éneklés alig akart abba maradni, mintha a felvetődött ötlet, egy felnőtt templomi kórus alakítása már el

is kezdődött volna. Köszönjük a részvételt és a beszélgetés vezetőinek a felkészülését.

Róbert és Gyuri atya a résztvevők körében

A ZSÁMBOKI III. KOMPOSZT BULI NAGYON JÓL SIKERÜLT

A délelőtt során közel 100 nagycsoportos a négy együttműködő község 5 óvodájából játszott együtt, a növények témájában. Illatok felismerésével, tapintási érzékeléssel, színezéssel majd zöldségbabok barkácsolásával telt a délelőtt, melynek fénypontja az óvónők mesejátéka volt. A helyes virág ültetésről és gondozásról szóló dramatizált játék versekkel, dalokkal avatta be a gyerekeket ebbe a világba. A már megszokott, mégis rendhagyó tűzóránk csipketea, gabonapogós és nyers répa, sütötök, alma falatkák voltak.

Az óvodák „Én kis kertem kerteltem „ rajzos kiállítási munkáikért könyvjutalmat kaptak, így az ikladi óvoda is, mely a gyermekeivel eljönni nem tudott, de képeket küldtek.

A zsámboki Kacó Óvoda pedagógusai, szülői valamint a többi segítő közreműködő munkáját ezúton is nagyon szépen köszönjük.

A délután is színvonalas folytatása volt a délelőtti programnak, most már iskolások részére. A herencsényi bemutató gyógynövényes kert gazdája Praszna Lajos ismertette meg a gyerekekkel a gyógy- és fűszernövények széles skáláját illatuk, ízük alapján, majd arra is kitért, mire használhatjuk őket. Ezután meglátogattuk a zsámbokiak gyógynövényes kertjét. Ezt követően a Biokultúra Egyesület jeles tagja, Korgáné Jánosik Zsuzsa lett a háziasszonyunk és nagyon szemléletes előadásában érintette a kólák és chips-ek egészségtelen hatását, majd rátért a követhető alternatívákra. Így készítettünk tyúkhúr turmixot, ehető gyógynövény levelekkel és körömvirág szirmokkal díszített szendvicset, alma - cékla - torna salátát, és csipketeát, almát meg gabonapogóssal kínáltunk ezek mellé. A Bajza Lenke Általános Iskola pedagógusai egy kis gyógynövényes totóval készültek, melyet a gyerekek nagyon ügyesen megfejtettek. Így gabona ropival és iskolánként szalmadíszes naptárral térhettek haza.

Termésbábok – a kisovisok munkái

9 iskolás gyermek kapott könyvjutalmat szép rajzaikért.

Köszönjük a részvételt Turáról, Galgahévízről, Zsámbokról és Vácszentlászlóról az iskolákból, valamint a támogatói segítségeket.

Jövőre, 2001 Föld Napján találkozunk újra, akkor Galgahévíz lesz a vendéglátó.

AZ ÉLETKOR FORDULÓI

című népfőiskolai előadás sorozatunk
következő részei

November 7. 17.30h:

Veszekedjünk-e a gyerek előtt?

(Konfliktusok a szülők között)

előadó: Tornyosi Mária pszichológus

December 18. 17.30h:

Ismered az anyukádat?

(Meghitt ünnepek a családban)

tervezett program:

Korosztálytól független játékok anya-gyermeke,
apa - gyermeke között

Alaphelyzet: egy gyermek - egy felnőtt, vagy akit
párodul választasz, hogy megtanulhasd Te is

oktató: Orosz Katalin pszichológus

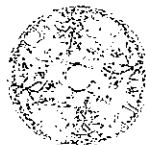
Belépő díj: 300 Ft

Helye: Művelődési ház, emeleti előadó

Továbbra is várjuk jógázni vágyó barátainkat.

Csütörtökönként a Művelődési ház emeletén.

Részvételi díj: 2000 Ft /hó

Kultúra, művelődés, szórakozás

A KÖNYVTÁR HÍREI

“Olvasni emberi dolog” - írta a XX. század egyik legnagyobb polgári írója Márai Sándor, aki amerikai emigrációban hunyt el 89 éves korában.

Ha valaki az író gondolatát érti és elfogadja, rájön: a technika egyre korszerűsödő eszközeinek kisugárzása ellenére is az **olvasás** marad az igazi emberi dolog. A **millennium éve** különösen alkalmas mindazokra, amelyeket fentebb említettünk.

Nagyszerű munkával örvendeztetett meg minden pest megyei és galgahévízi olvasót a TIT Teleki László Ismeretterjesztő Egyesület azon kiadványa, mely **PEST MEGYE A MILLENIUM ÉVÉBEN** címmel jelent meg. Megjelenésének közreműködői társadalmi tevékenységben végezték a szerzői, szerkesztői és lektori munkákat. A fejezetek írói mindannyian a TIT elkötelezett tagjai, akik munkásságukkal lehetőséget teremtettek arra, hogy megismerhessük megyénk legfontosabb természeti, történelmi és társadalmi viszonyait. Illő, hogy megnevezzük azokat a kollégákat, akik segítségével pest megye múltját és jelenét is megismerhessük.

A történelmi ismertetést Dr. Szabó Attila nagykőrösi, a természeti értékeket Dr. Surányi Dezső ceglédi, az irodalmi emlékeket Dr. Gulyás Sándor érdi, a művészeti, műemléki részt Dr. Losonci Miklós szentendrei TIT tagok írták. A szerkesztés nehéz és bonyolult munkáját Dr. Szabó Imre, a TIT Teleki László Egyesület alelnöke, valamikori egyetemi évfolyamtársam vállalta magára és valósította meg a térség lakóinak színvonalas tájékoztatására. A szerkesztő Bagon született pedagógus család gyermekeként, aki azóta számos megyei pedagógiai és helytörténelmi kötetet szerkesztett.

A lektori tisztelet Bihari József a Pest Megyei Múzeum-igazgatóság ny. igazgatója és prof. Dr. Vigh Károly történész, a TIT Teleki László Egyesület elnöke látta el. A kötet pest megye rövid bemutatása és művészeti emlékeinek felidézése után a településeket kistérségenként mutatja be. Számunkra az Aszódi Kistérség érdekes, ahol településünk történelme, irodalma és műemlékei kerülnek bemutatásra.

Valamennyi környező településről írottak is felkeltik az Olvasó érdeklődését, hogy még közelebb kerülhessenek egymáshoz azok az emberek, akik itt e vidéken nemcsak múltjukra, de jelenük munkás tevékenységére is büszkék lehetnek.!

A Megye Háza Tája is a lelkes kutatómunka önkéntes szolgáloinak értékelésével ajánlja e kötetet a megye olvasóinak.

Tisztelt Olvasók!

Hosszú őszi – téli esték következnek, amelyek hasznos eltöltésére a legjobb szórakozás a könyv. Ezzel csak megerősítjük Márai bevezető gondolatát. Az egyéb “műszórakozások” csak és főleg időleges kikapcsolódást adhatnak, de tartalmas művelődést és kikapcsolódást a betű, a könyv nyújthat. Ezért most szíves tisztelettel ajánlom községi könyvtárunk több ezer kötetes állományát figyelmükbe.

Rendelkezünk az ifjúság érdeklődésére számító kötelező irodalmi művek forgatóira, mindazokra, akik az általános iskola vagy a középiskola tanulói. A legkisebbek a mese világában kalandozhatnak, a színes és csodás történetek kötetekben.

A magyar- és világirodalom minden jelentős írójának, költőjének kötetei is megtalálhatók. A különböző tudományok – elsősorban a történelem – hiteles forrásai is jelen vannak. A mezőgazdaság, az egészség és a konyhaművészet, s az állatokról szóló könyvek is várják olvasóikat. Az izgalmas kiadványok, a sci-fi irodalom alkotásai is megtalálhatók a polcokon. Az utazásokra készülők olyan ismertető kiadványokat találhatnak itt, melyek segítségével úgy lehet felkészülni egy-egy útra, hogy még maradandóbb élményeket szerezzen az, aki hazai ill. más tájakra óhajt kirándulni.

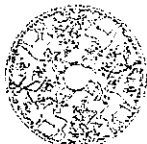
Lexikonok sokasága a kutató elméket várja. Ezek, s a helyben olvasható folyóiratok kellemes időtöltésre adnak lehetőséget.

Tovább folytatjuk a diákokkal azokat a konzultációkat, amelyek tanulmányaik, (dolgozataik) elkészítését szolgálják.

Kérésünk: akiknél régebben otthon található könyvtári könyv van, szíveskedjék azt mielőbb visszahozni, mert annak hiánya más olvasót akadályozhat abban, hogy a megfelelő forráshoz jusson!

A könyvtári napokon és a szokott időben minden galgahévízi polgárt szeretettel vár:

Erősváry Pál
könyvtáros

Gratulálunk Antoniós!

Nagyszerű teljesítményről kaptunk hírt az elmúlt héten. Galgahévíz leghíresebb szakácsa **Fekete Antoniós bajnokságot nyert Erfurtban a szakácsolimpián**. A világraszóló hírről olvashattunk az újságokban, láthattunk különböző összeállításokat a legkülönbözőbb TV csatornákon. Az olimpiát 2000. október 22 és 25 között rendezték meg a németországi Erfurtban.

Hagyományosan négyévenként rendezik meg a szakácsolimpiát Németországban, Frankfurtban, Berlinben és most először Erfurtban. A szakácsoknak ez ugyanolyan fontos esemény a saját műfajoknak, mint a sportolók számára a "rendes" olimpia. Ez a kiállítás a legfontosabb az életükben, a különbség az, hogy itt a főzésben való jártasságot díjazzák.

45 ország több, mint 2000 versenyzője vett részt a megmérettetésben. A zsűritagokat rendszerint a WACS - vagyis a Szakács Világszövetség akkreditált szakembereiből választják. A verseny részt-

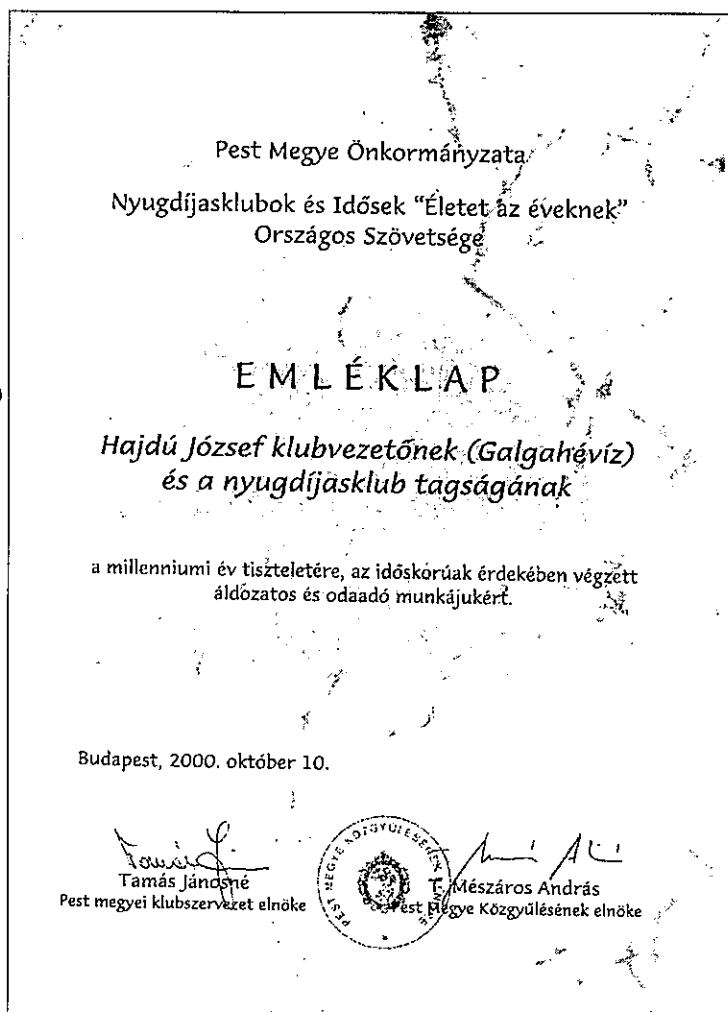
vevői különböző kategóriák közül választhattak, de a két legfontosabb kategória az "A" és a "B".

Az "A". kategóriás versenyzőknek 1 db 8 személyes ünnepi hideg díszételt és 5 különböző, komplett előételt, egyenként 1 személyre kellett elkészítenie.

A "B". kategóriában a feladat egy kétszemélyes éttermi díszételt, valamint 1 napi 3 fogásból álló menü készítése. Ezen kívül 4 különböző innovatív főétel készítése, egyenként tálalva

Fekete Antoniós a NOVOTEL Budapest Congress Centrumban áll alkalmazásban, ahonnan három versenyző vett részt az olimpián. Beszélgetésünk során kiderült, hogy ő volt a legfiatalabb versenyző, hiszen csak 23 éves. Úgy érzi, hogy túl korán jött ez a siker számára. Én viszont azt gondolom, hogy megérdemli, hiszen tudom, hogy nagyon sokat dolgozik. Azt is hallottam, hogy az olimpiára nagyon keményen készült.

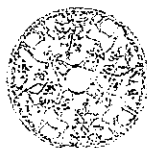
Az olimpiai aranyérem mellett a magyar csapat tagjaként ezüstérmet is szerzett. Rajta kívül Both Zsolt és Gulyás István bronzérmes lett. **E.M.Zs.**

Az
„ÉLETET AZ ÉVEKNEK“
Országos Szövetsége
2000. október 10-én
elegáns, lila bársonyba kötött
emléklapot adományozott

HAJDÚ JÓZSEF
klubvezetőnek és a
NYUGDÍJASKLUB
TAGSÁGÁNAK,

valamint
DR. BASA ANTAL
polgármesternek és a
KÉPVISELŐ-TESTÜLET
TAGJAINAK.

TALLÓZÓ

Új rovatot indítunk, a tallózót, melynek célja egy kis kitekintés a nagyvilágba, más lapok, folyóiratok valamilyen szempontból érdekes cikkeiből válogatunk. Ezekből közreadunk egyet-egyet minden alkalommal lapunkban. Most, első alkalommal Jásdi Beáta írását közöljük a *Hölgyvilág* c. hetilapból.

Azt a leborult szivarvégit!

B...meg! A k... életbe! Azt a rohadt...- ezek a szakkifejezések nem egy építkezésen, focimeccsen, vagy egy lóversenyen hangzottak el, hanem az elegáns belvárosi cukrászda rózsaszínű márványasztalánál tejszínhabos kapucsinót kortyolgató hölgyek tökéletesen rúzsozott ajkáról szálltak az éterbe... Hölgyek? Első látásra, talán, ami a külsínt illeti. Finom bőrcipellő, makulátlan harisnya, kosztüm, karkötő, nyaklánc és gyűrű – mind valódi. Csak a hölgyek nem azok.

Divat a káromkodás, sikk a közönségesség. Nem először, gimnazistakoromban, a hetvenes évek elején is az számított igazán menőnek, aki ilyen "ízesen" beszélt. Később az egyetemen, a lányok még a fiúkon is túltettek ezen a téren, csak úgy visszhangzott a folyosó a szexuális együttlétre buzdító felszólító mondatoktól. (Állítólag mi magyarok tudunk a világon legszebben, legváltozatosabban káromkodni. És hát, nyelvében él a nemzet...)

A minap egy kedves kollégám ismert személyiséget hívott fel telefonon, hogy interjút kérjen tőle. Valaki más vette föl, aki a következő szavak kíséretében adta át a kagylót az illetőnek: - Te valami f... (nem írom le, ki fogják találni ezt a szót is) akar veled beszélni, nem tudom mi a k... anyját akar, adjam vagy elküldjem a f...-ba? Kollégám végig hallotta a kedves beajánlást, s valószínűleg megértik, elment egy kissé a kedve a beszélgetéstől. Valamint elgondolkodott, miféle emberek dolgoznak arrafelé...

Más. Barátnőm tizenegy éves kislányát vitte el Shakespeare Sok hűhó semmiért című darabját megnézni. Elképedve mesélte, hogy a gyerek nem győzött kérdezősködni, melyik válogatott trágárság mit is jelent. A barátnőm, aki bölcsész, azt sem értette igazán, milyen többletet adtak a darabhoz az új fordítás nyomdafestéket nem tűrő kifejezései. Ettől lett modern, mai a történet?

Kedves német anyanyelvű némettanárnőm mesélte, a férjével és hatéves kisfiával vacsoráztak az elegáns budai pubban (ezt tényleg így mondják), és már valósággal feszengetek a szomszéd aszta-

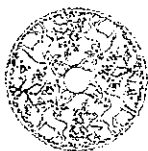
nál magát fölszabadultan "jól érző" társaság társalgási stílusától. Vacsorát rendelték csak, vaskos káromkodásokat nem.

A minap azonban én nem akartam hinni a fülemnek. A népszerű televíziós műsorban hazánk egyik legkiválóbb (de komolyan) férfi színésze egymás után kétszer közölte a nagyérdeművel, több millió emberrel szerte az országban, hogy neki most azonnal kisdolgoznia kell menni. Ja, majd elfelejtettem egy "h"-val kezdődő igét használni, ami az én ízlésem szerint az egyik legocsmányabb magyar szó. Nem tudom meddig lehet még süllyedni. Az ember mindig úgy gondolja, hogy ez alá már lehetetlen, és aztán meglepődik, hogy mégis...

Ami azt illeti, a sajtó sem sokkal különb: egyik-másik finom fényes papírra nyomott képeslapban a közönséges kifejezések egész garmadáját élvezheti a kedves olvasó. Azt mondják nem kötelező elolvasni. Akinek nem tetszik, ne vegye. Ilyen egyszerű volna?

Amúgy megértem én, kicsúszik az ember (lány) száján néhanapján ez meg az, hisz okunk van rá bőven... De olyan jó lenne valami kevésbé durva, valami kevésbé közönséges. A nagybácsikám például ha nagyon dühös volt, mindig azt mondta: - Azt a leborult szivarvégit! (kisgyerekként borzasztóan tetszett nekem.) Esetleg ilyesmit: - A csuda vigye el! - A teremburáját! Röhejes? Lehet, de valahogy sokkal szebben hangzik. És a célnak is megfelel, próbálják csak ki, kiengedi a fölgyülemlent gözt ez is. Egyébként pedig kedves játékos kedvű, kreatív olvasók, lehet kitálatni újakat is!

S hogy miért olyan fontos ez az egész? Lopnak, csalnak, rabolnak, a világ tele van szörnyűséggel. Mit számít akkor néhány csúnya szó? Úgy gondolom sokat számít. Az angol arra, aki káromkodik azt mondja mocskosan (dirty) beszél. Képletes kifejezés, pontosan mutatja, miről is van szó valójában. Arról, hogy mocskos beszéd mögött a gondolatok sem lehetnek tiszták.

AZ OLVASÓK OLDALA

“A játék, az különös”

Ma már szinte mindenhol a kétkeresős családmódel él, melyben túl sok feladat hárul a szülőkre. Naponta helytállás a munkahelyen, a családi háztartásban és a gyereknevelésben. E felgyorsuló családi ritmusban kevés idő jut a gyermekekkel való együttlétre, a gyermekek nevelésére. Pedig a családi együttlét biztóságot nyújtó melegét és a családi nevelést nem pótolhatja sem az óvoda, sem az iskola.

A nők foglalkoztatásával az óvodákban nőtt a gyereklétszám. Ezzel együtt azt tapasztaltuk, hogy 6 éves korára egyre több gyerek marad iskolaéretlen. Több a nehezen nevelhető, túlzottan félénk, gátlásos gyermek. Sok a beszédhibás, tanulási zavarral küszködő gyermek is.

Ezek javarészt megfelelő fejlesztő játékokkal kompenzálhatók. A család szerepe itt is óriási, hiszen például a jól megválasztott játékokkal észrevétlenül fejlődik kicsinyeink megfigyelő képessége, figyelme, emlékezete, beszéde, mozgása. A páros vagy társas játékok a valódi problémamegoldás felé terelik a gyermekeket.

A közelgő ünnepek ajándékozási szokásai remek alkalmat teremtenek ilyen játékok kiválasztására. Sok éves óvónői tapasztalattal és fejlesztő pedagógusi tanulmányaimmal személyre szabott tanácsadással tudok segíteni Önöknek. Szívesen állok mindenki rendelkezésére, aki óvodás és kisiskolás korú gyermeke, unokája vagy rokona számára keres ajándékot.

Elérhető vagyok az óvodában 13 óra után. (tel.: 460-010, vagy otthon 461-295)

Vanóné Varga Judit

Októberben volt a Galgamenti Népfőiskola idei programjának évnyitója. A téma a SZERETET volt. Elég sokan elmondták véleményüket, érzéseiket, s közben énekeltünk is kedves egyszerű szép dalokat. Jó hangulatú kellemes este volt.

Az idő gyorsan elszaladt, sokféle érzés, gondolat maradt bennünk. Éppen ezért felajánlottuk a lehetőséget a résztvevőknek, hogy adják közre lapunkban véleményüket, történeteiket. Íme egy a néhány közül:

Történet a múltból, a szeretetről

Egyszer régen, mint kicsi gyermek hittanra jártam, s falunk tisztelendő bácsija mellett segítettem. Szeretett engem, kedvesen tanított. Egy karácsony-közeli időszakban, bár nem tudtam róla, de próbára tett. Sok apró dolgot kellett bevennem a konyhájába, úgy, hogy volt benne egy ötven filléres is. Én szépen mindent összeraktam a kosárba, a pénzt is. Láttam a megkönnyebbülést az arcán, amikor bevittem a kosarat, de nem szólt semmit. Rá egy évre, amikor minden gyermeket értékelt, engem is kihívott, maga mellé állított és azt mondta: gyerekek én ezt a fiút próbára tettem, amint Jézus is próbára tette tanítványait. Egy ötven fillérest tettem ki sokféle apróság közé, s ő behozta nekem becsülettel. Jól emlékeztek rá gyermekeim, ha nagyra nőttök, tanítsátok meg erre a gyermekeiteket.

*“Édesanyám tanítsd szeretni gyermeked
Első fogalma legyen a szeretet.
Mikor még bölcsőjét ringatod,
Erről szóljon meséd és dalod”*

Farkas György
Galgahévíz Május 1. u. 1.

Közérdekű hírek, hirdetések, információk

2001. ÉVI VÁSÁRNAPTÁR TURAI ORSZÁGOS ÁLLAT- ÉS KIRAKODÓ VÁSÁR (Minden hónap első szerdáján)

március 7.	augusztus 1.
április 4.	szeptember 5.
május 2.	október 3.
június 6.	november 7.
július 4.	december 5.

FIGYELEM!

Elkészültek a nagyon szép, színvonalas új galgahévízi képeslapok. A Polgármesteri Hivatalban vagy a Művelődési Házban 50,- forintért bárki vásárolhat belőlük!

*

Ugyancsak a Művelődési Házban kapható olyan műsoros kazetta, amelyen gyönyörű Galga menti dalok hallhatók a Vass Lajos Díjas Pávakör előadásában.

A Kodály Zoltán Művelődési Ház hírei

Mindannyiunk, de a vidéken élő emberek számára különösen fontos a népi hagyományok, a népművészet ápolása. A Galga mente településein, így Galgahévízen is sokan felismerték a népi kultúra jelentőségét, s áldozzák szabadidejük jelentős részét közös éneklésre, táncolásra a hagyományörző együttesek keretein belül. Az immár természetes, hogy a Faluünnep és a szüreti bál elképzelhetetlen nélkülük, de ezeken kívül is viszonylag gyakran adódik fel-

A nyugdíjasok is nagy lendülettel ropták a táncot

lépési lehetőség, ahol a galgahévíziek rendszerint szép sikereket érnek el. Az elmúlt időszakban három alkalommal léptek színpadra hagyományörzőink.

Szeptemberben a Kodály Zoltán Művelődési Ház adott otthont a Szentandrásdombi mulatságok című műsorának, melyet több mint százan néztek meg. A közönségnek nagyon tetszett az előadás, és forró tapssal jutalmazta a szereplőket. (Ezzel a műsorral látogatunk Százhalombattára november 25-én, ahol megyei szintű versenyen veszünk részt.) Ezt követően a Pávakör Főton vett részt egy megyei versenyen, s ha hinni lehet a kiszivárogtatott előzetes híreknek továbbjutott az országos döntőre, melyet jövő tavasszal rendeznek meg Kecskeméten.

Oktoberben Hagyományörző Együttesek Találkozóját rendezték meg Bagon, ahol természetesen Galgahévíz is képviseltette magát. Nagy elismerést szerzett "csapatunk" farsangi műsorával, a Nyugdíjas Klub, a Pávakör és az Ifjúsági Néptánc együttes közös műsorukkal arattak szép sikert.

M. Zs.

A nyugdíjasok, a Pávakörösök és az Ifjúsági Táncegyüttes tagjai közösen táncoltak, énekeltek a bagyi találkozón

FILMBARÁTOK FIGYELEM!

December hónaptól a Kodály Zoltán Művelődési Házban minden pénteken 18 órakor **filmklubot** tartunk, ahol minden érdeklődőt szeretettel várunk. Az időpont nem végleges, az első alkalommal közösen választjuk ki a megfelelőt.

Kiadja a Galgahévízi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala

Felelős kiadó: Dr. Basa Antal polgármester

Felelős szerkesztő: E. Mészáros Zsuzsa

Nyomdai előkészítés: Gradus Stúdió - Aszód

Készült az ArtWind Kft. nyomdájában

